तामुवाच महादेवः कन्यां किल वृषध्वजः । न मे वागनृतं प्राह सत्यं भद्रे भविष्यति ।
हनिष्यसि रणे भीष्मं पुरुषत्वञ्च लप्स्यसे । स्मरिष्यसि च तत्सर्व्वं देहमन्यं गता सती ।
द्रुपदस्य कुले जाता भविष्यसि महारथः । शीघ्रास्त्रस्तीक्ष्णयोधी च भविष्यसि सुसम्मतः ।
यथोक्तमेव कल्याणि सर्व्वमेतत् भविष्यति । भविष्यसि पुमान् पश्चात् कस्माच्चित् कालपर्य्ययात् ।
एवमुक्त्वा महादेवः कपर्द्दी वृषभध्वजः । पश्यतामेव विप्राणां तत्रैवान्तरधीयत । ७३८५
ततः सा पश्यतां तेषां महर्षीणामनिन्दिता । समाहृत्य वनात्तस्मात् काष्ठानि वरवर्णिनी ।
चितां कृत्वा सुमहतीं प्रदाय च हुताशनं । प्रदीप्तेऽग्नौ महाराज रोषदीप्तेन चेतसा ।
उक्त्वा भीष्मवधायेति प्रविवेश हुताशनं । ज्येष्ठा काशिसुता राजन् यमुनामभितो नदीं ।
इति श्रीमहाभारते उद्योगपर्व्वणि अम्बोपाख्यानपर्व्वण्यम्बाहुताशनप्रवेशे अष्टाशीत्यधिकशततमोऽध्यायः ॥ १८८ ॥
॥ दुर्य्योधन उवाच ॥ कथं शिखण्डी गाङ्गेय कन्या भूत्वा पुरा तदा । पुरुषोऽभूत् युधिश्रेष्ठ तन्मे ब्रूहि पितामह ।
॥ भीष्म उवाच ॥ भार्य्या तु तस्य राजेन्द्र द्रुपदस्य महीपतेः । महिषी दयिता ह्यासीदपुत्रा च विशाम्पते । ७३९०
एतस्मिन्नेव काले तु द्रुपदो वै महीपतिः । अपत्यार्थे महाराज तोषयामास शङ्करं ।
अस्मद्वधार्थं निश्चित्य तपोघोरं समास्थितः । क्षेत्रे कन्या महादेव पुत्रो मे स्यादिति ब्रुवन् ।
भगवन् पुत्रमिच्छामि भीष्मं प्रतिचिकीर्षया । इत्युक्तो देवदेवेन स्त्रीपुंमांस्ते भविष्यति ।
निवर्त्तस्व महीपाल नैतत् जात्वन्यथा भवेत् । स तु गत्वा च नगरं भार्य्यामिदमुवाच ह ।
कृतो यत्नो महादेवि तपसाराधितो मया । कन्या भूत्वा पुमान् भावी इति चोक्तोऽस्मि शम्भुना । ७३९५
पुनः पुनर्याच्यमानो दिष्टमित्यब्रवीच्छिवः । न तदन्यच्च भविता भवितव्यं हि तत्तथा ।
ततः सा नियता भूत्वा ऋतुकाले मनस्विनी । पत्नी द्रुपदराजस्य द्रुपदं प्रविवेश ह ।
लेभे गर्भं यथाकालं विधिदृष्टेन कर्म्मणा । पार्षतस्य महीपाल यथा मां नारदोऽब्रवीत् ।
ततो दधार सा देवी गर्भं राजीवलोचना । तां स राजा प्रियां भार्य्यां द्रुपदः कुरुनन्दन ।
पुत्रस्नेहान्महाबाहुः सुखं पर्य्यचरत्तदा । सर्व्वानभिप्रायकृतान् भार्य्याऽलभत कौरव । ७४००
अपुत्रस्य सतो राज्ञो द्रुपदस्य महीपतेः । यथाकालन्तु सा देवी महिषी द्रुपदस्य ह ।
कन्यां प्रवररूपान्तु प्राजायत नराधिप । अपुत्रस्य तु राज्ञः सा द्रुपदस्य मनस्विनी ।
ख्यापयामास राजेन्द्र पुत्रो ह्येष ममेति वै । ततः स राजा द्रुपदः प्रच्छन्नाया नराधिप ।
पुत्रवत् पुत्रकार्य्याणि सर्व्वाणि समकारयत् । रक्षणञ्चैव मन्त्रस्य महिषी द्रुपदस्य सा ।
चकार सर्व्वयत्नेन ब्रुवाणा पुत्र इत्युत । न च तां वेद नगरे कश्चिदन्यत्र पार्षतात् । ७४०५
श्रद्दधानो हि तद्वाक्यं देवस्याच्युततेजसः । कादयामास तां कन्यां पुमानिति च सोऽब्रवीत् ।
जातकर्म्माणि सर्व्वाणि कारयामास पार्थिव । पुम्वद्विधानयुक्तानि शिखण्डीति च तां विदुः ।
अहमेकस्तु चारेण वचनान्नारदस्य ह । ज्ञातवान् देववाक्येन अम्बायास्तपसा तथा ।
इति श्रीमहाभारते उद्योगपर्व्वणि अम्बोपाख्यानपर्व्वणि शिखण्ड्युत्पत्तौ एकोननवत्यधिकशततमोऽध्यायः ॥ १८९ ॥